



## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Ľubici Filovej, v právnej veci navrhovateľky: **B.J.** proti odporcovi: **Centrum právnej pomoci, kancelária Košice**, so sídlom Moyzesova 18, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu **sp. zn. 4323/2014-KaKE zo dňa 7. mája 2014**, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach **č. k. 2Sp/23/2014-21 zo dňa 20. januára 2015**, takto

### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/23/2014-21 zo dňa 20. januára 2015 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

### O d ô v o d n e n i e

#### 1.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“) rozhodnutie odporcu, ktorým navrhovateľke nepriznal nárok na poskytnutie

právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z. z.“). Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 327/2005 Z. z. a súčasne v intenciách ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), Občianskeho súdneho poriadku, citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 6 ods. 1, v spojení s § 6a, s § 8 zákona č. 327/2005 Z. z., právnu úpravu ustanovenú v § 228 ods. 1 O.s.p. a v § 230 O.s.p., postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca rozhodol vecne správne na základe dostatočne a spoľahlivo zisteného skutkového stavu a v súlade so zákonom, keď vo veci navrhovateľky, v ktorej žiadala o priznanie nároku na právnu pomoc, mal za to, že v danom prípade neboli splnené podmienky na priznanie nároku na právnu pomoc.

Krajský súd z administratívneho spisu odporcu mal preukázané, že navrhovateľka žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci doručená odporcovi 03.03.2014 žiadala právnu pomoc pri podaní mimoriadnych opravných prostriedkov v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 1Co/208/2013-245. Po vyjasnení zo strany odporcu, že navrhovateľka má na mysli podanie dovolania a aj návrhu na obnovu konania, na výzvu odporcu navrhovateľka v podaní zo 14.03.2014 uviedla dôvody, pre ktoré chce podať návrh na obnovu konania, a to že nie je vlastníkom domu, ktorý chátra, a preto nemôže vybavovať veci týkajúce sa domu, pričom obdarovaný vlastník domu sa o dom absolútne nestará, ďalej dôvodom obnovy sú tiež petičné hárky nestranných ľudí, ktorí sa jednoznačne vyjadrili na vrátenie daru navrhovateľke; ako ďalší dôkaz označila rozhodnutie okresného súdu, podľa ktorého obdarovaná dcéra navrhovateľky je zaviazaná jej prispievať na výživu 15,- Eur mesačne; dôkazom je tiež neuskutočnený zápis do katastra nehnuteľností o jej práve na doživotné bývanie v dome. K žiadosti o poskytnutie právnej pomoci navrhovateľka uviedla, že všetky dôkazy, ktorými vie preukázať svoje tvrdenia, sú založené v súdnom spise.

Odporca napadnutým rozhodnutím nepriznal navrhovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci na podanie návrhu na obnovu konania vo veci vrátenia daru vedeného na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 10C/12/2012-203 z dôvodu, že navrhovateľka neuviedla nové skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré nemohla použiť v pôvodnom konaní, ani neuviedla žiadne dôkazy, ktoré by bolo možné vykonať a ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní. Rovnako v danom prípade nie sú dané dôvody obnovy podľa § 228 ods.1 písm. c/, d/, e/ a f/ O.s.p. Odporca konštatoval, že navrhovateľka uvádzala viaceré skutočnosti, ktoré sú právne bezvýznamné vo vzťahu k dôvodom na obnovu konania tak, ako ich definuje zákon. Z týchto dôvodov odporca dospel k záveru, že správne veci, s ktorou sa navrhovateľka na centrum obrátila, ide o zrejmu bezúspešnosť sporu v zmysle ustanovenia § 8 zákona č. 327/2005 Z. z., čím nie je splnená jedna zo zákonných podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc. Z obsahu rozsudku Okresného súdu Rožňava z 11.03.2013 č. k. 10C/12/2012-203 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 18.12.2013 č. k. 1Co/208/2013-245 krajský súd zistil, že súd zamietol žalobu, ktorou sa navrhovateľka ako žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovaným povinnosť vydať jej nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. katastrálneho územia B., a to rodinný dom súpisné č. X. a parcely KN-C X. zastavané plochy a nádvoria, KN-C X. zastavané plochy a nádvoria, KN-C X. zastavané plochy a nádvoria, KN-C X. zastavané plochy a nádvoria v nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. ako rodinný dom súpisné č. X., parcelu KN-C X. zastavané plochy a nádvoria, parcelu KN-C X. zastavané plochy a nádvoria, KN-C X. zastavané plochy a nádvoria a KN-C X.. Tieto nehnuteľnosti navrhovateľka ako darujúca previedla darovacou zmluvou zo dňa 26.04.2004 na žalovaných ako obdarovaných. V súčasnej dobe sú nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. a LV č. X. kat. územia B., pričom na LV č. X. sú zapísaní už iní vlastníci, a to deti žalovaných. Súd nedôvodnosť žaloby o vrátenie daru odôvodnil tým, že správanie žalovaných k žalobkyni je síce nevhodné, ale podmienené správaním žalobkyne a ide o vzájomne narušený zlý vzťah, ktorý by nemal byť medzi najbližšími príbuznými. Správanie žalovaných k žalobkyni nedosahuje taký intenzitu, že by sa tým hrubo porušovali dobré mravy, skôr možno konštatovať, že žalovaní sa vyhýbajú kontaktom so žalobkyňou, aby s ňou nemali konflikty. Časť nehnuteľností už neboli v čase podania žaloby vo vlastníctve žalovaných, ale ich maloletých detí, ktoré však neboli účastníkmi konania, a preto ohľadom týchto nehnuteľností nemali žalovaní pasívnu legitímáciu v spore. Žaloba preto bola z týchto dôvodov zamietnutá.

Krajský súd konštatoval, že v preskúvanom prípade by prichádzali do úvahy

iba zákonné dôvody uvedené v § 228 ods.1 písm. a/ a b/ O.s.p., teda že existujú skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré neboli vykonané v pôvodnom konaní, pričom účastník konania nezavinil ich nevykonanie alebo sa ich vykonanie objektívne nemohlo uskutočniť. Navrhovateľka však neuviedla ani jeden takýto dôkaz, a preto podľa názoru krajského súdu odporca správne rozhodol, keď po vyhodnotení predložených dôkazov dospel k záveru, že nie sú tu dané dôvody obnovy podľa § 228 ods. 1 písm. a/ a b/. Krajský súd tiež uviedol, že keďže navrhovateľka neuviedla žiadne nové dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, alebo ktoré bez svojej viny nemohli byť použité v pôvodnom konaní, nie je možné ani posudzovať, či lehota na podanie návrhu na obnovu konania bola zachovaná, pretože nie je možné určiť začiatok plynutia tejto lehoty.

Podľa názoru krajského súdu navrhovateľka neuviedla ani jednu skutočnosť, ktorá by mohla byť považovaná ako zákonný dôvod na povolenie obnovy konania. Všetky dôkazy už navrhovateľka predložila v konaní na okresnom súde vedenom pod č. konania 10C/12/2012-0203. Pretože jednou zo zákonných podmienok priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci je preukázanie skutočností, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu, odporca postupoval správne a v súlade so zákonom, keď dôvody, ktoré navrhovateľka uviedla na podanie návrhu na obnovu konania, posudzoval podľa zákonných kritérií uvedených v § 228 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/ O.s.p. Toto posudzovanie neprekročilo hranice formálneho preskúmania odôvodnenosti návrhu navrhovateľky o poskytnutie právnej pomoci. Takéto formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci, ktoré nie je možné stotožniť s právnym posúdením úspechu alebo neúspechu žiadateľa v merite veci, vyplýva z právneho názoru Ústavného súdu SR vyjadreného v uznesení II. ÚS 253/2013-24 z 25.04.2013. Súčasne krajský súd poukázal na rozsudok Najvyšší súd SR sp. zn. 6Sžo/36/2011, ktorého právnu vetu citoval.

Krajský súd opravný prostriedok navrhovateľky nepovažoval za dôvodný a napadnuté rozhodnutie odporcu podľa § 250q ods.2 O.s.p. potvrdil ako vydané v súlade so zákonom. Podľa názoru krajského súdu odporca pri posudzovaní jednej zo zákonných podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci nezasiahol do kompetencie všeobecného súdu, keď formálnym posúdením skutočností a dôkazov uvedených navrhovateľkou konštatoval nesplnenie podmienok uvedených v § 228 ods.1 písm. a/, b/ O.s.p.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods.1 O.s.p.

Navrhovateľka v konaní nebola úspešná, a preto jej nepriznal právo na náhradu trov konania a odporcovi toto právo zo zákona neprislúcha.

## 2.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie v lehote stanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 250l ods. 2 O.s.p.), v ktorom žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil na nové konanie, v ktorom rozhodne aj o trovách konania žalobkyne a alternatívne zmenil rozhodnutie tak, že sa žalobkyni nárok na poskytnutie právnej pomoci priznáva.

V dôvodoch odvolania navrhovateľka namietala, že rozhodnutie odporcu vychádza nesprávneho právneho posúdenia veci, nebol úplne zistený skutkový stav a doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu skutočnosti preukazujúce, že v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a rozsudok nie je preskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Nesúhlasila s argumenáciou krajského súdu, že neuviedla ani jednu skutočnosť, ktorá by mohla byť považovaná ako zákonný dôvod na povolenie obnovy konania. Tvrdila, že už v podanom odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu poukázala na skutočnosť, že tej istej osobe, v podstate o tom istom spore, správny orgán rozhodol úplne v rozpore so zásadmi a podmienkami, za akých je právna pomoc prostredníctvom Centra poskytovaná, keď na jednej strane spĺňa a na druhej strane nespĺňa nárok na poskytnutie právnej pomoci. Vyslovila názor, že pokiaľ splnila podmienku nie zrejmej bezúspešnosti sporu, v prípade jej žiadosti na podanie dovolania a bol jej ustanovený advokát, v tej istej veci, museli byť splnené podmienky aj v prípade podania návrhu na obnovu konania, pretože aj v tomto prípade ide o vrátenie daru a existovali a existujú dôvody na obnovu konania. Trvala na tom, že predložila súdu celý rad dôkazov, ktoré súd pri rozhodovaní o vrátení daru neposudzoval /petičné hárky ľudí, aby jej bol dar vrátený, listy, priestupkové spisy, doklady o škodách na dome atď../, pričom posudzovať, či predložené dôkazy budú svedčiť v jej prospech, či preukážu pravdivosť jej tvrdení a či v konečnom dôsledku po ich vykonaní bude úspešná, patrí len do právomoci všeobecných súdov a nie správneho orgánu.

Navrhovateľka k vyjadreniu odporcu podala vyjadrenie, v ktorom zopakovala dôvody svojho odvolania proti rozsudku krajského súdu a vyjadrila svoj nesúhlas tvrdením odporcu uvedeným v jeho vyjadrení sa k jej odvolaniu.

### 3.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Poukazom na skutkové oklonosti danej veci konštatoval, že v celosti trvá na svojom rozhodnutí a jeho dôvodoch, považujúc ho za súladné so zákonom, ako aj na svojom vyjadrení k opravnému prostriedku navrhovateľky a jeho dôvodoch.

V dôvodoch vyjadrenia súčasne uviedol, že pokiaľ navrhovateľka v odvolaní uvádza, že uviedla celý rad dôkazov, ktoré súd pri rozhodovaní o vrátení daru neposudzoval, pričom posudzovať, či predložené dôkazy budú svedčiť v jej prospech, patrí len do právomoci všeobecných súdov, centrum neposudzovalo schopnosť dôkazov privodiť priaznivejšie postavenie pre navrhovateľku, ale výlučne skúmalo, či navrhovateľka v postavení žiadateľky o právnu pomoc uviedla nové skutočnosti či dôkazy, pričom dospelo k záveru, že navrhovateľka ako žiadateľka neuviedla žiadne nové skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré nemohla použiť v pôvodnom konaní ani neuviedla žiadne dôkazy, ktoré by bolo možné vykonať, a ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní a tiež nezistilo dôvody obnovy podľa § 228 ods. 1 písm. c/, d/, e/ a f/ O.s.p. Konštatoval, že pokiaľ za paradox označuje navrhovateľka skutočnosť, že jej bola priznaná právna pomoc vo veci dovolania, ale nebola jej priznaná právna pomoc vo veci obnovy konania, uvedené nie je paradoxom a je v súlade so zákonnou úpravou poskytovania právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, poukazom na to, že Zákon č. 327/2005 Z. z. stanovil tri podmienky priznania nároku na právnu pomoc, a to stav materiálnej núdze žiadateľa, skutočnosť, že spor nie je zrejme bezúspešný a že hodnota sporu prevyšuje výšku minimálnej mzdy. Tiež uviedol, že žiadateľka žiadala o poskytnutie právnej pomoci vo veci, ktorá už bola právoplatne rozhodnutá, teda do úvahy prichádzalo použitie mimoriadnych opravných prostriedkov – dovolania a obnovy konania, pričom pri každom z týchto opravných prostriedkov stanovuje Občiansky súdny poriadok rozdielne podmienky ich prípustnosti a samozrejme aj rozdielne lehoty, a to aj napriek tomu, že žiadateľka sa ich domáhala pri jednom a tom istom spore, z ktorých dôvodov centrum bolo povinné preskúmať použiteľnosť každého z týchto opravných

prostriedkov osobitne, a preto z dôvodu hospodárnosti a účelnosti správneho konania (pre zachovanie lehoty na podanie dovolania) centrum opatrením rozdelilo žiadosť navrhovateľky a priznalo jej nárok na právnu pomoc vo veci dovolania (aj s prihliadnutím na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcu sa posudzovania zrejmej bezúspešnosti vo veciach dovolania) a samostatne potom posudzovalo jej nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci obnovy konania.

#### 4.

*Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.*

*Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.*

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľky (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk) (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že jej odvolaniu nie je možné priznať úspech.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd odvolaním napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 7. mája 2014 sp. zn. 4323/2014-KaKE potvrdil.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ako aj konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu,

či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v odvolaní a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu - odporcu z 7. mája 2014, sp. zn. 4323/2014-KaKE, ktorým nebol navrhovateľke priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Odvolačí súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 O.s.p. a s § 492 ods. 1, 2 S.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.

Súd v procese súdneho prieskumu nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 250 I a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, **či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.** Súdny

prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v opravnom prostriedku, ktorými navrhovateľ namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

***V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).***

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Odvolačí súd mal preukázané, že v danej veci súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie.

Zistil, že základné námietky navrhovateľky, ktorými napáda zákonnosť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj napadnutého rozhodnutia odporcu spočívajú v jej tvrdení, že napadnutým rozhodnutím jej nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci v rozpore so zákonom č. 327/2005 Z.z., pretože pokiaľ ide o jej návrh na obnovu konania, navrhla a predložila nové dôkazy vo veci vedenej na Okresnom súde v Rožňave sp. zn. 10C 12/2012, pričom správne orgánu neprináleží ich hodnotenie z hľadiska jej úspešnosti v spore, považujúc tiež za nesprávny právny názor odporcu, že navrhovateľka ako žiadateľka o poskytnutie právnej pomoci splnila zákonné podmienky pre priznanie nároku vo veci dovolania proti rozsudku súdu v tej istej právnej veci, ale nespĺnila podmienky pre poskytnutie právnej pomoci vo veci podanie návrhu na obnovu konania v totožnej sporovej veci.

Odvolačí súd zhodne ako krajský súd z administratívneho spisu odporcu zistil,

že navrhovateľka - žiadateľka o poskytnutie právnej pomoci na základe žiadosti doručenej odporcovi 03.03.2014 požiadal centrum o poskytnutie právnej pomoci vo veci podaní mimoriadnych opravných prostriedkov - dovolania a návrhu na obnovu konania, v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 1Co/208/2013. Odporca rozhodnutím z 24. marca 2013 sp. zn. 4323/2014-KaKE priznal navrhovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Co 208/2013 – 245 z 18.12.2013, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Rožňave č. k. 10C/12/2012-203 z 11.03.2013. Rozhodnutím z 7. mája 2014 sp. zn. 4323/2014-KaKE (napadnutým opravným prostriedkom navrhovateľky) odporca navrhovateľke nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci na podanie návrhu na obnovu konania vo veci vrátenia daru vedeného na Okresnom súde Rožňave pod sp. zn. 10C/12/2012-203 z dôvodu, že navrhovateľka neuviedla nové skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré by nemohla použiť v pôvodnom konaní a ani neuviedla žiadne dôkazy, ktoré by bolo možné vykonať a ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, majúc za to, že v danom prípade nie sú dané dôvody obnovy podľa § 228 ods.1 písm. c/, d/, e/ a f/ O.s.p.

Navrhovateľka v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci vo veci návrhu na obnovu konania ako dôvody na obnovu konania uviedla, že nie je vlastníkom domu, ktorý chátra, a preto nemôže vybavovať veci týkajúce sa domu a obdarovaný vlastník domu sa o dom absolútne nestará, za ďalší dôvod obnovy označila - predložila petičné hárky nestranných ľudí, ktorí sa jednoznačne vyjadrili na vrátenie daru, ako ďalší dôkaz označila rozhodnutie okresného súdu, ktorým obdarovaná - jej dcéra, bola zaviazaná prispievať na jej výživu 15,- Eur mesačne, ako dôkaz tiež považovala, že nebol uskutočnený zápis do katastra nehnuteľností o jej práve na doživotné bývanie v dome, tvrdiac v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, že všetky dôkazy, ktorými vie preukázať svoje tvrdenia, sú založené v súdnom spise.

Z obsahu rozsudku Okresného súdu Rožňava z 11.03.2013 č. k. 10C/12/2012-203 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 18.12.2013 č. k. 1Co/208/2013-245 vyplýva, že súd zamietol žalobu, ktorou sa navrhovateľka ako žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovaným povinnosť vydať jej nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. katastrálneho územia B.. Súd nedôvodnosť žaloby o vrátenie daru odôvodnil tým, že správanie žalovaných k žalobkyni je síce nevhodné, ale podmienené správaním žalobkyne a správanie žalovaných k žalobkyni nedosahuje takej intenzity, že by sa tým hrubo porušovali dobré mravy, a z dôvodu,

že časť nehnuteľností už nebola v čase podania žaloby vo vlastníctve žalovaných, ale ich maloletých detí, ktoré však neboli účastníkmi konania, a preto ohľadom týchto nehnuteľností nemali žalovaní pasívnu legitímáciu v spore.

Účelom zákona č. 327/2005 Z. z. je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v azylových veciach alebo v konaní o administratívnom vyhostení podľa osobitného predpisu a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov (§ 1).

Zákon č. 327/2005 Z. z. ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgánov v konaní o nároku na priznanie právnej pomoci a inštitucionálne zabezpečenie poskytovania právnej pomoci (§ 2).

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, b/ nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a c/ hodnota sporu preyšuje hodnotu minimálnej mzdy 5) okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa § 25 ods. 1 zákon č. 327/2005 Z. z. na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní - správny poriadok, v znení neskorších predpisov).

Podľa § 3 ods. 1 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu

a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydat' orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Senát odvolacieho súdu vychádzajúc zo skutkových zistení danej veci dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že žalovaný správny orgán v danom prípade postupoval náležite v súlade so zákonom č. 327/2005 Z. z., vo veci si zadovážil dostatok skutkových podkladov relevantných pre vydanie rozhodnutia, v konaní postupoval dostatočne v súčinnosti s navrhovateľkou a v odôvodnení rozhodnutia pri aplikácii ustanovenia § 8 uvedeného zákona náležite odôvodnil svoju právnu úvahu, z ktorých dôvodov rozhodnutie žalovaného správneho orgánu je treba považovať za zákonné, a preto súd prvého stupňa rozhodol vo veci súladné so zákonom, keď rozhodnutie odporcu napadnuté opravným prostriedkom podľa § 250q ods.2 O.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že dôvodom jeho vydania bola skutočnosť, že žalovaný správny orgán na základe priložených listinných dokladov mal za preukázané, že navrhovateľka v danom prípade nesplnila **podmienku** ustanovenú v právnej norme § 6 ods. 1, písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z., fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak **nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu.**

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobe, ktorý ustanoví zákon.

**Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.**

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že **výklad a uplatňovanie** všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva a Európskej únie.

V citovanej právnej úprave ustanovenej v § 6 ods. 1, písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z. zákonodarca zveril do právomoci centra skúmať, či žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci v spore, v ktorom žiada o jej poskytnutie môže byť úspešný, pričom súčasne zákonodarca stanoví, že žiadateľ – fyzická osoba **má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu** a v právnej norme ust. § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. stanoví centru povinnosť prihliadať na splnenie podmienok úspešnosti v spore, v ktorom žiadateľ žiada o právnu pomoc, pričom slovným spojením „prihliadať na splnenie podmienok úspešnosti v spore a najmä na to“, príkladovo upravuje postup centra pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu prihliadať, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Vychádzajúc z uvedeného odporca v predmetnej veci správne posudzoval splnenie podmienok priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci navrhovateľke. Podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom krajského súdu navrhovateľka v danom prípade nespĺnila podmienku pre priznanie právnej pomoci vo veci podania návrhu na obnovu konania vo veci vrátenia daru vedeného na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 10C/12/2012-203 v zmysle § 6 ods.1, písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z. v spojení s § 8 tohto zákona. Skutkové okolnosti potvrdzovali, že navrhovateľka v prípade žiadosti o priznanie právnej pomoci vo veci podania návrhu na obnovu konania vo veci vrátenia daru neuviedla žiadne nové dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, alebo ktoré bez jej viny nemohli byť použité v pôvodnom konaní, keď z rozsudku Okresného súdu v Rožňave z 11.03.2013

č. k. 10C/12/2012-203 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 18.12.2013 č. k. 1Co/208/2013-245 vyplýva, že žaloba, ktorou sa navrhovateľka ako žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovaným povinnosť vydať jej nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. katastrálneho územia B., bola zamietnutá z dôvodu, že správanie žalovaných k žalobkyni je síce nevhodné, ale podmienené správaním žalobkyne a ide o vzájomne narušený zlý vzťah, avšak správanie žalovaných k žalobkyni nedosahuje takú intenzitu, že by sa tým hrubo porušovali dobré mravy, ako aj z dôvodu, že v čase rozhodovania súdu časť nehnuteľností už neboli v čase podania žaloby vo vlastníctve žalovaných, ale ich maloletých detí, ktoré však neboli účastníkmi konania, a preto ohľadom týchto nehnuteľností nemali žalovaní pasívnu legitimáciu v spore.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľky, ktorou namietala, že rozhodnutie odporcu vychádza nesprávneho právneho posúdenia veci, nebol úplne zistený skutkový stav a doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu skutočnosti preukazujúce, že v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, nesúhlasiac s argumenáciou krajského súdu, že neuviedla ani jednu skutočnosť, ktorá by mohla byť považovaná ako zákonný dôvod, na povolenie obnovy konania.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku navrhovateľky, ktorou namietala, že tej istej osobe, v podstate o tom istom spore, správny orgán rozhodol úplne v rozpore so zásadmi a podmienkami, za akých je právna pomoc prostredníctvom Centra poskytovaná, keď centrum vo veci dovolania jej priznal nárok na právnu pomoc a teda na jednej strane spĺňa nárok na právnu pomoc a vo veci návrhu na obnovu konania jej nepriznal nárok na právnu pomoc, a teda na druhej strane nespĺňa nárok na poskytnutie právnej pomoci, vysloviac názor, že pokiaľ splnila podmienku nie zrejmej bezúspešnosti sporu, v prípade jej žiadosti, a splnila podmienku na podanie dovolania a bol jej ustanovený advokát, v tej istej veci, museli byť splnené podmienky aj v prípade podania návrhu na obnovu konania, pretože aj tomto prípade ide o vrátenie daru a existovali a existujú dôvody na obnovu konania.

K uvedenému odvolací súd uvádza zákonodarca v zákone č. 327/2005 Z. z. stanovil tri podmienky priznania nároku na právnu pomoc, a to stav materiálnej núdze žiadateľa, skutočnosť, že spor nie je zrejme bezúspešný a že hodnota sporu prevyšuje výšku minimálnej mzdy. Zákonodarca stanovil tieto podmienky kumulatívne, v zmysle ktorej právnej úpravy

pokiaľ žiadateľ o právnu pomoc nesplní čo len jednu z nich, má to za následok nepriznanie nároku na právnu pomoc. Správny orgán skúma splnenie zákonných podmienok v každom prípade samostatne. Navrhovateľka ako žiadateľka žiadala o poskytnutie právnej pomoci vo veci, ktorá už bola právoplatne rozhodnutá, avšak žiadala o poskytnutie právnej pomoci vo veciach podania mimoriadnych opravných prostriedkov – dovolania a obnovy konania, teda podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v dvoch veciach, a preto bolo povinnosťou odporcu skúmať splnenie zákonných podmienok pre poskytnutie právnej pomoci samostatne tak v prípade žiadosti o právnu pomoc vo veci dovolania a samostatne vo veci podania návrhu na obnovu konania. Občiansky súdny poriadok pri každom z uvedených opravných prostriedkov stanovuje rozdielne podmienky ich prípustnosti a samozrejme aj rozdielne lehoty, a to aj napriek tomu, že žiadateľka sa ich domáhala pri jednom a tom istom spore (vrátenie daru), z ktorých dôvodov centrum bolo povinné preskúmať splnenie zákonných podmienok priznania právnej pomoci pri každom z uvedených mimoriadnych opravných prostriedkov osobitne, teda aj posudzovať samostatne zrejmú bezúspešnosť tak vo veci dovolania ako aj vo veci návrhu na obnovu konania.

Odvolací súd taktiež nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľky, ktorou namietala, že rozsudok krajského súdu nie je preskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Rozsudok súdu prvého stupňa spĺňa zákonne podmienky ustanovené v § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 250 l ods. 2 O.s.p. a z jeho odôvodnenia jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, ako aj právna úvaha súdu, na základe ktorých súd prvého stupňa dospel k záveru o zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu napadnutého opravným prostriedkom navrhovateľky.

Vychádzajúc z uvedeného preto odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v rozsahu odvolacích dôvodov dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že žalovaný správny orgán v danej veci náležite postupoval a rozhodol v súlade s citovanou právnou úpravou, predmetu konania venoval náležitú pozornosť sledujúc účel zákonnej úpravy poskytovania právnej pomoci, z ktorých dôvodov odvolací súd námietky navrhovateľky uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nepovažoval za relevantné k vyhovaniu jej odvolacieho návrhu.

Z uvedených odvolací súd rozsudok krajského súdu v zmysle § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a v spojení s § 219 ods. 1, 2 a s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 1, 2

S.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd v zmysle ust. § 250k ods. 1, s § 246c ods. 1 a s § 224 ods. 1 O.s.p. a v spojení s § 492 ods. 1, 2 S.s.p. Navrhovateľke pre jej neúspech v tomto konaní nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

**Poučenie:** Proti tomuto rozsudku **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 30. novembra 2016

**JUDr. Zdenka Reisenauerová v. r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Viera Vraníková